

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 16 kor. — fill.
Negyedévre . . . 4 „ — „

Helyben hásho hordva:

Egész évre . . . 20 kor. — fill.
Negyedévre . . . 5 „ — „

Vidékire postán szállítva:

Egész évre . . . 24 kor. — fill.
Negyedévre . . . 6 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczka u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fill.

NAGYVÁRAD, január 31.

A kongresszus első napja.

Harmadfél évvel ezelőtt választották meg Magyarország katolikusai autonómiai kongresszusi képviselőiket s ezek összegyűlve Budapesten, választottak egy 27 tagból álló előkészítő bizottságot, mely ismét egy 9 tagból álló kodifikáló albizottságot küldött ki kebeléből.

Ez a kilenczes bizottság megállapította az autonómia tervezetét, a 27-es bizottság némi módosítással elfogadta a tárgyalás alapjául s ezek után már igazán nem lévén semmi ok a halasztásra, ismét összehívta a hercegprímás a kongresszust és ma megnyitotta a kongresszus első érdemleges ülését.

Az előértekezleten gr. Szapáry Gyula világi elnök azt az indítványt tette, hogy a kongresszus ne menjen most belé az érdemleges tárgyalásba, hanem vegyen időt magának az elaborátum tanulmányozására s kérje ki a király és püspöki kar véleményét az elaborátum felett.

Ugronnak úgy látszik könnyű felfogása van, mert kijelentette, hogy bőségesen elég idő volt a tanulmányozásra és tudja már a leczkét, csak engedjek felelni.

Ugyan ebben a véleményben voltak a többi szónokok is.

Hogy a szavazás hogyan dől majd el, azt még most előre látni nem lehet, de a tanácskozásból az látszik, hogy a kongresszus nem óhajtja az elodázást.

Bizonyos dolog, hogy most méltányosabb kormányval áll szemben a kongresszus, mint a mindenek felett erőszakos Bánffy idejében, azért leghelyesebb a meritorius vita megkezdése.

A püspöki kar ugy is tagja a kongresszusnak s ott bizonyára ki fogja fejteni nézeteit, a király pedig a szentesítésnél nyilvánít véleményt, vagy elfogadva, vagy visszavetve az autonómia tervezetét.

Hadd induljon tehát a vita Isten nevében, hisz előkészítettebb kongresszus alig volt e században, mint az aut. kongresszus második ülése.

A katolikus autonómiai kongresszus.

Budapest, jan. 31.

A katolikus autonómiai kongresszus ma kezdte meg érdemleges tanácskozását a főrendiház üléstermében.

Az elnöki széket Vaszary Kolos bibornok hercegprímás foglalta el, mellette jobbról a kongresszus alelnöke gróf Szapáry Gyula és dr. Hoványi Gyula előadó ültek, balról a kongresszus jegyzői. Az elnöki emelvénytől jobbra a püspökök lilaszínű talárjai tarkállottak. A többi padokat egészen megtöltötték a kongresszus világi tagjai, a kik között csak elvétve volt látható egy-egy papi talár.

Az ülést az elnök hercegprímás minden bevezető beszéd nélkül nyitotta meg, minthogy a mai ülés csak folytatólagos tanácskozása az 1897. november 17-iki alakuló gyűlésnek.

Azután hosszadalmas formások következtek. Felolvasták a múlt ülés jegyzőkönyvét, az igazoló bizottság jelentéseit különféle megtámadott mandátumokról. Jellemzi a gyűlés komolyságát és tünnepélyességét, hogy ezeket a teljesen érdektelen formákat mély csöndben hallgatták végig. Különösen hosszú volt a verseczi választásra vonatkozó jelentés. Az igazoló-bizottság azt javasolta, hogy dr. Seemayer Károly mandátumát semmisítsék meg és helyette Vadász Zsigmondot tekintsék a kerület igazolt képviselőjének. A kongresszus szó nélkül hozzájárult a javaslatához.

Azután az elnök hercegprímás indítványára kimondta a gyűlés, hogy a kongresszus ülései 11 órakor kezdődjenek.

Következik a napirend. A 25-ös bizottság többségének és kisebbségének javaslata az autonómiai szervezetre vonatkozólag.

Elnök indítványozza, hogy a javaslatokat tekintsék felolvasottaknak. (Helyeslés.)

Dr. Hoványi Gyula a többségi javaslat előadója állott fel azután, hogy a javaslatot elfogadásra ajánlja.

A kisebbségi vélemény előadója Györffy Gyula dr. orsz. gy. képviselő volt. Lakner László és Eredits János beszédei után az ülést holnapra hallasztották.

A kath. alapok jogi természete.

A liberális aera óta a kormány és a liberális sajtó mindent elkövetett, hogy a katolikusok jogait nyirbálja s az egyház anyagi hely-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A ki csak egyszer szeretett.

Irta: Szőke Gyula.

Ott ül Borostyányi Jenő irodájában asztalánál. A máskor gyakori látogatói, kliensei néhány órára most nem zavarják. Befejezve tehát a legközelebb tárgyalás alá kerülő perek előmunkálatait, átengedi magát a múlt édes-bús emléken való ábrándozásnak, melyet az asztalán előtte álló gyászkeretes kép idézett fel. Egy kedves fiatal barna nő, Fenyves Vilma arcképe. Régóta ott tartogatja, már innen-onnan tizenhárom éve, de csak kevésszer jut ráérő ideje, hogy vele foglalkozzék, hogy magyarágassa azt a mosolyt, mely a képről neki szól. — Hej, mi mást jelentett az egykoron, akkor mikor arra a papirosra lekapta, azt jelentette akkor: boldog vagyok, nagyon boldog vagyok, mert szeretsz, mert szeretlek . . . S most? Most Borostyányi egész mást olvasott belőle, ép az ellenkezőt: neveltsz, kineveted boldogtalanságomat, mosolygód együgyűségemet, hogy elhagyta, megcsaltál és én mégis szeretlek! . . .

Régen volt az már, mikor Borostyányi először találkozott Fenyves Vilmával. Akkor volt, mikor mint végzett harmadéves jogász hazá ment vakációra. Vilma is eljött nagybátyjához, a plébánoshoz szüleivel, hogy ott töltsenek néhány hetet, menekülve a főváros

zajától, kellemetlen melegétől és levegőjétől. Jenő is bejáratos volt a plébániára. Kedves, szolid, tehetséges fiatal ember volt, szerette is a plébános ur nagyon. S most, hogy vendég akadt, ő is naponként hivatalos volt, helyettesítette a házi gazdát, mulattatta a nőket, főleg Vilmát, hogy a falu békés csendjét meg ne unja a városi zajhoz szokott leány.

Délutánonként ki-kijártak a falu erdejébe élvezni a természetet. Idegen világ tárult itt fel Vilma, előtt de oly kedves, melyet egy egész városért sem adott volna oda akkor. A fák ágai és a fasorok végén ki-kilátszott a mosolygós kék menybólt, mely versenyre kelni látszott a leány szép kék szemével; köröttük egy-egy sárga rigó rikkantgatott vagy vadgalamb hivogatta bús turbékolással párját. Lépteik és beszédjük zajára néha-néha felszökött egy megrezzent őzike biztos ugrással, újabb sürübe menekülve. Lábaik alatt himes virágokkal kivart sűrű, bársonyos gyepszőnyeg terjedt szét, szedegettek néhány virágot, kitűzték Vilma hajára font egy horostyánagat s olyan volt, mint egy valóságos menyasszony.

Naponként feltárult előttük e kedves kép s lassanként kezdte színeit veszíteni. Nem a megszokás volt ennek az oka, hisz a természet iránt fogékony lélek mindig újabb és újabb változatosságot fedez fel, hanem a szívük változása, közös dobogása. Nem hallották többé a sok ezernyi bogár zsongását, fejük felett a

rigófüttyét vagy vadgalamb-turbékolást; nem vették észre többé a szebbnél szebb virágokat, lábball taposták azokat. Mással voltak elfoglalva: a jövővel. S ezt oly szépnek festették, a milyennek csak egy igazán érző fiatal szív magának kívánhatja és képzeletében elgondolhatja . . . Jenő még egy évig jogászodik, aztán siet megszerezni a diplomát, két évet szán reá, azalatt biztosan megszerzi, hogy ne, olyan jutalomért a milyen reá vár . . . Aztán átveszi principálisa irodáját. Az öreg Szedres József ugyanis csak őt várja és akkor nyugalomba vonul, azon biztos tudattal, hogy utódja ember a talpán s irodája jó hírnevét nem engedi megcsappani. És akkor . . . Akkor majd tényleg bekövetkezik kettejüknek az az előre megálmodott szép-szép élet . . .

Vilma hallgatja s százszor is megígéri, hogy megvárja azt a három esztendő, meg minden bizonnyal, csak hogy Jenőjéé lehessen! . . .

Letelt a néhány hét, Vilma visszatért a fővárosba, Jenő könnyebb megélhetés végett csak a vidéken maradt s csak a gyakori posta tartotta fenn a belső összeköttetés mellett a külsőt.

S Jenő oly páratlan buzgalommal fogott az utolsó évhez, hogy még az öreg Szedresnek is feltűnt, ki pedig addig is igen serénynek ismerte őt. Eddig is kevés időt szánt a szórakozásnak, most még ezt a keveset is megszorította. Ismételt, előre készült, az irodában

Komjáthy Béla: Ide jön egy bizottság, azal az indítványval, hogy a Ház szavazzon meg 30 milliónyi oly közös kiadást, melyet már két éve elköltöttek s hogy mire költötték el, azt még a kormánypárton sem tudják. Ha a Háznak csak egy parányi önérzete volna, egy krajczárt sem szavazna meg. Kérdi a delegáció tagjait, látta-e valaki e nagy összeg elszámolását? Maga ez az egy tény, hogy a delegáció ezt a tulkiadást, bár joga sem volt, hogy megszavazta, elég arra, hogy a delegáció intézményét hitelvesztévé tegye. Azt mondják a hadügyi albizottságban, mely németül tanácskozik, a hadügyminiszter fölvilágosítást adott, hogy mire költötte el a 30 milliót. De ha valamit tud az albizottság, azt még nem tudja a delegáció plenuma és az ország. A legnagyobb vakmerőség ide jönni és 30 milliót kérni olyasmire, a miről nem tudjuk, mire költötték. Ezenel kétségbe vonja, hogy arra költötték volna a pénzt, mint amire az előadó állítja. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Vajjon miféle rendkívüli körülmények voltak Európaszerte 1897 november végétől 1898 májusig, hogy erre a rendkívüli póthitelre szükség lett volna? Mikor a közönséges élet kezdetén csak két nullával lépte túl a hadügyminiszter a költségvetést, a delegáció kormánypárti tagjai, így Zsedényi is, élesen kikelték ellene. Ma a delegáció 30 milliót könnyedén megszavaz. Itt a katonaság parancsol már, ez is egyik bizonyítéka ennek.

A 70-es években nagyobb tengerészeti kiadások merültek fel a delegációban, az akkori magyar delegáció megszavazta ugyan azt, de kijelentette, hogy nagyobb flotta megszavazása a magyar országgyűlés hatáskörébe tartozik. Képzelted-e ilyesmi ma? Ha a többség tagjai a magán életben is úgy járnának el megbízottakkal szemben, mint a kormány a nemzettel, a többség a választókkal szemben, ott rég a fenytő bíróság elé kerülne. Valóságos skandalum az, a mi itt történik. Pártja nevében kijelenti, hogy nem járul hozzá. (Helyeslés.)

Szell Kálmán: Oly tényről, oly hadsereg kiadásról van szó, mely akkor történt, mikor ő még nem ült a miniszterelnöki székekben.

Felkiáltások: Ott ült a jobb oldalon.

Szell Kálmán: Esze ágában sincs mentegőzni. Vállalja a felelősséget annál inkább, mert hiszen a jelen törvényjavaslatot az ő minisztere nyújtotta be. A delegáció kompetenciáját Komjáthy kétségbe vonta, pedig az oly tiszta mint a napfény. Minden közönséges kiadás a delegáció elé tartozik s a póthitel is.

Ha joga van a delegációnak megszavazni a költségvetést, joga van azt is megszavazni, a mit pótlólag kérnek tőle. Hogy 1898-ban nem volt alkalmas ez a Ház arra, hogy vala-

mit megszavazzon, az tudva van, mert ez évben a Ház semmit sem szavazott meg. Nem is terjesztették az ügyet a Ház elé, hogy a költségvetésbe igtassa, hanem azért terjeszti be most. Nem áll az sem, hogy a delegáció nem tudta, mire költötték a tulkiadást. Elmondta ő is a pénzügyi bizottságban, elmondja most is. A hadügyi albizottság nyelve magyar és mindenki magyarul beszél, a ki nem akar közvetlenül a hadügyminiszterrel beszélni.

Felkiáltások: Miért nem tanul az meg magyarul.

Szell Kálmán: A hadügyminiszter megmondotta, hogy a 30 milliót kell kézi fegyverekre, tüzérségi lőszer további beszerzésére. Nem áll, hogy abban az időben Európa nyugodt volt, mert akkor volt a török-görög háború, mely lángba borulással fenyegette az egész Balkánt. A mit a kormány itt előterjeszt a zárszámadásokról, megköveteli, hogy hitelesnek vegyék. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Elnök: A szónokot meg kell hallgatni.

Nem illő.

Szell Kálmán: Ami azt illeti, hogy a 70-es években még akadt ember, ki a flotta rendszer megváltoztatását a magyar országgyűlésre tartozónak tartja. Igen is akadt, akadt most is hatvan ember, aki ugyanezt most is kimondta. Szabad így becsülni azt a testületet ezek után? Ez nem illő, sem nem méltó. (Zajos tetszés és éljenzés a szélsőbalon.)

Komjáthy Béla: Nem hiszi, hogy a nem illőt neki, Komjáthy Bélának mondta volna. Vagy ha igen, áll elébe. Mindazt, amit mondott a delegációról fenntartja. Nem ő, hanem Horánszky mondta, hogy hát vakon akarjuk megszavazni a póthitelt, mely az ország anyagi romlására vezet. Pedig Horánszky tagja volt az albizottságnak.

Szell Kálmán: Komjáthy hazafiságát mindig elismerte. Ami az illő szót illeti, mikor Komjáthy a delegációt azzal vádolja, hogy az nem tudott arról semmit, mit szavaz meg, akkor parlamentárisnak tartotta megjegyezni, hogy az talán nem illő arra a delegációra.

Münnich Aurél visszautasítja a föltevést, hogy ő, mint a delegáció tagja, bármit is megszavazott volna, anélkül, hogy tudná miről van szó.

Lukács László pénzügyminiszter: Komjáthy azt kérdezte tőle, ki hatalmazta föl arra, hogy az országgyűlés megkérdése nélkül folyósítsa az összeget? Abban az időben a magyar országgyűlés nem tárgyal semmit és a magyar kormány nem vette magára a felelősséget azért, hogy bizonyos összeg folyósításának megtagadásával komoly eshetőségekkel szemben az ország védelmét gyöngítse.

Thaly Kálmán elismeri, hogy a miniszterelnök nyíltan megmondta, mire fordította a póthitelt. A miniszterelnök a görög-török háborúra hivatkozott. Szóval tudta, hogy a török országn egy csapással agyon fogja sujtani a görög patkányt.

Ferczel elnök tiltakozik az ellen, hogy velünk barátságos államról így nyilatkozzék.

Thaly: Törökország ellen nem kell fegyverkezünk. De a miniszterelnök azt mondta, hogy a milliók egy része a déltiroli erődítésekre szolgál. Ez is a török ellen való? Nem, ez Umberto ellen, pedig az ol sz tagja a hármas szövetségnek.

Szell Kálmán: Senki ellen se!

Thaly: A galicizai havasokra szórják a pénzt, de az erdélyi szorosokra, a Zimony körüli erődítésekre semmi se jut. Magyarország hadd pusztuljon.

Szell kormányelnök: Senki ellen se fegyverkezünk, csak saját biztonságunk érdekében.

Kisebbségi felszólalások után általánosságban és részleteiben elfogadták a javaslatot.

A nagykövetségi paloták.

Szabó Imre előadó a pekingi, tokiói és csetinjei követségi paloták építésére és berendezésére szükséges költségeknek a közös aktívák terhére való fedezéséről a miniszterelnök ismerte jelentését.

Thaly Kálmán kifogásolja magát a kiadást, szemben nem rózsás anyagi helyzetünkkel és ezt a költséget Magyarországra nézve hiába-valóságnak és soknak tartja. Ott is majd az osztrák ipart fogják pártolni. Ott is az osztrák érdekeket fogják szolgálni. A jelentést nem veszi tudomásul. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.)

Szell Kálmán: az építkezés szükségessé vált, s ezért megokolt. Pekingben az osztrák-magyar követ eddigelé egy másik követség házában lakott. Bérházat ott kapni nem lehet. A költség normális. Tokióban ingyenes teket kaptunk a várostól és a mi végül a csetinjei konzulási épület költségeit illeti, ezek sem tulkapottak, hanem megokoltak.

Polónyi Géza csatlakozik Thaly Kálmán nézetéhez. Felveti azt a kérdést, hogy az ugynevezett közös épületek, mint a konzulágoké és követségeké, tulajdonjoga miképpen biztosítatik, miképp kezeltek Magyarországra javára. Erre nézve fölvilágosítást kér a miniszterelnöktől. (Helyeslés a baloldalon.)

Szell Kálmán: A jelentést nem ő adta be. Hogy mi módon oldódott meg a Polónyi felvetette kérdés, azt okmányval nem igazolhatja. Azt mondhatja azonban, hogy mindez olyan dolog, melynek létesítéséhez a két állam hozzájárul, a két állam tulajdonát képezi. Ez világos. (Helyeslés a jobboldalon.)

— Holnap atyám, megmondom, addig gondolkodom.

Nem mert hosszú határidőt kérni, mert abból a néhány szóból is, melyet tisztán megértett, hogy atyjának más az akarata, mint volt az övé. De meg azért sem, mert amit hallott, azt megerősíteni látszottak az utóbbi időben nyert tapasztalatai is. Jenő ritkábban irt, most meg épenséggel már két hete, hogy az utolsó levelét kapta. Azt mondja benne, hogy roppant nagy az elfoglaltsága, éjjel-nappal dolgozik jövődő boldogságukért. . . De igaz-e ez, hátha mégis csak úgy van, a hogy Lantos ur mondja? . . . Hátha ez a roppant elfoglaltság azt az időt jelenti, mialatt másnak udvarol és az az éjjel-nappal való dolgozás csak másnak a boldogsága érdekében történik? . . . Miért halasztgatja annyi ideig az eljegyzést is, hisz' ha annyira biztosnak érzi magát, hogy harmadfél év múlva kész ember, mért ne járhatnának ők addig jegyben, ha már az esküvőt addig el is tolnák, miért hangsúlyozza azt olyan nagyon, hogy nem akar lekötöni, érezze magát szabadnak, csak a szívök maradjon egymásé, ha nem azért, hogy ő is szabad legyen? És így egymásra halmozta a «miért»-eket, melyekre csak Lantos tudósítása adta meg a feleleteket, melyek mind arra lyukadnak ki, hogy Jenő hitegeti, ámitja, Lantos pedig szereti és őszintén javát akarja. . . Meg fogja hát előzni Jenőt, meg fogja mutatni neki, hogy az «ámitása» nem sikerült, hogy akadt férje, kit ha

nem szeret is, de őszinteségéért legalább becsül. . .

S e határozatát már egy héttel később a fővárosi lapok eljegyzési hírei is hozták. Sokan olvasták s voltak, a kik sajnálták a leányt, vagy irigyelték Lantos. Elolvasta Jenő is és hivatalos ideje után lakására térve ezt írta naplójába:

»Egyszer szerettem, másodszor nem tudok!«
Azóta elmúlt már hosszú tizenkét esztendő s vele sok minden szenvedett már változást Jenőnél is, Vilmosnál is.

Jenő csakugyan megszerezte a diplomát, át is vette Szedres irodáját, még pedig nem is üresen. Az öreg ur szerette Jenőt, akár csak a saját fiát; tudta mily nehéz az irodanyitás, sokáig kellett küzdenie, míg valamire vitte. Azért mikor átadta az irodát, átadta Jenőnek az aktaszekrény kulcsát is e szavak kíséretében: »Kedves öcsém-uram, vegye át az irodámat és vezesse úgy, mint tőlem tanulta. Hogy pedig teljesen üres kézzel ne kelljen kezdenie, ott van még néhány befejezetlen ügy, fejezze be — a maga zsebére!« Jenő követte a jó tanácsat s ma híre nagyobb, mint volt az öreg Szedresé. A város ügyvédjei közül neki van a legtöbb kliense. Szerzett is már szép kis vagyont, de azért mégis csak legényember még s föltételhez híven az is marad. Amikor úgy szabad ideje van s szemébe ötlük az a gyászkeretes kép az asztalán, melyet azóta tartogat ott, mióta Vilmája rá nézve meghalt, szíve újra heveseb-

ben dobog s ajkain önkénytelenül kisurran félhangosan a szó: szeretlek! Ha elhagyta is, mégis szeretlek! . . .

Vilma is másképp gondolkodik már. Addig csak meg volt valahogy a férjével, míg az öröksége tartott. Ez pedig nem tartott soká. Férje nagyuri kedvtöltései csakhamar a nyakára hágtak. S a mint fogyott a pénz, vándor-utra kelt lassan a házi békesség is, de úgy, hogy arról többé vissza se térjen. Megtudta végre még azt is, mily aljas módon szerezte meg kezét Lantos és azóta vége a becsülésnek is. Kerülik egymást s ha mégis találkoznak, rövid együttlétük fölér reá a pokol kinjaival. Magános perceiben aztán kiönti a régi fájdalmat, hogy ujnak adjon helyet. Akárhányszor támadt már a gondolata, hogy elmege Jenőhöz, fölkeresi, lábához borul s úgy kéri bocsássza meg hűtlenségét, hisz eleget bűnhődik érte. . . E gondolatra gyakran felzokog s zokogására felébed kis leánya. Majd ennek egykor bevési szívébe, hogy ne higgyen senkinek, mig meg nem győződött és ha szeret, szeressen hüen, állandóan. És ha egykor férje lesz, azt ne csak becsülje, hanem szeresse is, mert a becsülés csak addig tart, míg a másik hibáját fel nem fedezte s ha egyszer megszűnt, megszűnt vele a családi élet is, melynek egyedüli alapját a szeretet szolgáltathatja, mert a ki szeret az meg is tud bocsátani! . . .

Kossuth Ferencz: Nem volna szabad megszavazni ezt a tételt, amíg a kormány ki nem mutatja, hogy az épületek tulajdonjogát miképp biztosítják Magyarország javára. (Helyeslés a szélsőbalon)

Komjáthy Béla tiltakozik, hogy a miniszterelnök a külügyet közönségnek mondja.

Szell Kálmán a törvény értelmében beszélt és azt mondta, hogy a külügyek közösek.

Lukács László rövid felszólalása után, a melyben azt mondja, hogy épen most nem érdemel szemrehányást az adóhátralékok behajtását illetőleg, a mikor Horvátországban, Krassóban, Temesben egy sereg közönségnek engedte el a hátralékokat, a Ház a jelentést tudomásul veszi.

Ismét zárszámadás.

A zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentése következett az 1898. évi állami zárszámadásról, valamint az aldunai Vaskapu-szabályozás 1898. évi zárszámadásáról. A jelentést **Benke Gyula** adta elő.

Folónyi Géza azt kérde, hogy a zárszámadási bizottság miképpen győződött meg arról, hogy az alapítványok miképpen kezeltek és miképp győződött meg a bizottság az adatok helyességéről?

Benke Gyula: A számadások jelentésében található a fölvilágosítás. Különböztessék a kormányt megkérni, hogy az alapítványok kezelését szervezze.

Komjáthy Béla nem tartja elegendőnek az ellenőrzés mai módját. A tételek tüzetes átvizsgálását tartja szükségesnek.

Lukács László pénzügyminiszter felszólalása után a zárszámadást ezután megszavazták.

Molnár János választási ügyben intézett interpellációt a belügyminiszterhez.

A színház diszletei.

A nagyvárad városi színház építése ahogy közeledik a befejezéshez, mind több dolgot ad az építésre felügyelő bizottságnak, színházi bizottságnak és a tanácsnak. Majd minden nap ülésezik valamelyik bizottság.

Tegnap a város által festendő színházi előfüggönyök és diszletek tárgyában tanácskozott a színházi bizottság.

Dr. Hoványi Géza elnökölt; jelen voltak: **Mezey Mihály**, **Kunz Gusztáv**, **Rimler Károly**, **dr. Radó Ignác**, **Huzella Gyula**, **dr. Dési Géza** és **Beczka Lajos**.

Dr. Hoványi Géza elnök bejelentette, hogy a polgármester már megtette az előleges intézkedéseket az új színház ünnepélyes megnyitása iránt. A Szigligeti Irodalmi Társaság a megnyitási ünnepély műsorának kidolgozására öt tagu bizottságot küldött ki. A színházi bizottság szintén küldjön ki e tárgyban öt tagot.

Az elnök előterjesztését tudomásul vették s a megnyitási ünnepély előkészítésére **dr. Hoványi Géza**, **Mezey Mihály**, **dr. Várady Zsigmond**, **dr. Dési Géza** és **dr. Radó Ignác** tagokat küldték ki.

A függöny és diszletek festésére nézve az elnök előadta, hogy a költségvetésben e célra 6000 frt áll rendelkezésre. Bemutatja, hogy a Somogyi által összeállított jegyzék szerint mennyivel kellene több diszlet, mint a mennyit a színház építését vezetőik összeállítottak; a pénzügyi különbség a kettő között a megajánlott egységárak alapján mintegy 3000 frt. — A színházi bizottság a múlt ülésben azt határozta, hogy a függönyre külön írják ki a pályázatot. Ezt az elnök nem helyesli, mert a város által megszavazott költségvetést nem léphetik túl. Később, ha lesz anyagi tehetsége, készíthet a város művészi kivitelű előfüggőnyt. Érintkezett művészekkel s azok 5—6000 frtről beszélnek egy függöny festésénél.

Ezután előterjeszti a megfestendő diszletek jegyzékét; e szerint elkészítendő lenne:

Elődiszítések; 1 magyar falu, 1 nemzetközi falu; 1 erdő, változattal; 1 paraszt szoba; 1 magyar csárda; 1 magyar polgári szoba, 1 polgári szoba, 1 modern és 1 régi város, 1 kert, exotikus változattal, 1 puszta, 1 levegő diszlet; 1 magyar, 1 francia és egy goth lovag terem; 1 erkélyes modern salon, 1 másik salon, 1 tanácsterem, 1 görög város, 1 szikla diszlet, 1 tenger diszlet, parti várossal, 1 börtön, 1 templom, 1 téli falu, 1 téli vidék, 1 várdiszlet 1 ház középre, verendával, 2 malom, 2 kut, apróbb dolgok: galamducz, kutya-ól, farakás, széna és szalmaboglya, hidak, kerítések stb.

Elnök ajánlja, hogy a **Fellner-czég** által megállapított diszlet-jegyzéken kívül a Somogyi által készített fentebbi jegyzéket is juttassák el a pályázókhoz, azzal, hogy az abban felsoroltakat elkészíthetik-e a költségvetés keretén belül. **Linhart** olyan információt nyert, hogy 1000 frt különbözettel a Somogyi által javasolt diszletek is elkészíthetők.

Kunz Gusztáv nem kíván ugyan 4—5 ezer frtos függőnyt, de azért azt óhajtja, hogy a diszlet-pályázatból vonják ki a függőnyt s arra külön hirdessenek pályázatot, a **Huzella** eszméje szerint, a Szigligeti népszínművéből vett alakokkal. A góttérmet ejtsék el s helyette inkább a görög várost festessék meg.

Dr. Radó Ignác a függőnyt nem bizná **Spanraft** és **Linhart**ra; van elég szegény művész, hátha ezek közül valaki olesón megfestené.

Bezkay Lajos csak a legszükségesebb diszletek megfestését kívánja, mert Somogyinak ugy is van elég diszlete. E helyett inkább a függönyre áldozzanak többet, hogy diszes legyen.

Dr. Hoványi Géza felvilágosítja, hogy a városnak gondoskodni kell a diszletekről, Somogyira való tekintet nélkül.

Mezey Mihály figyelmezteti a bizottságot, hogy nem az volt a cél, miszerint most ily sok diszletet beszerez a város, hanem évenként gyarapítják újabb beszerzésekkel. Az igazgatónak kell diszlettel birni.

Dr. Hoványi Géza kellelőleg megokolja, hogy miért helytelen a függönyök és a diszletek pályázatának külön választása.

Hlatky Endre lehetetlennek tartja, hogy 1500 frtért is művészi függőnyt kapjunk. Lehet, hogy a pár száz forintos csinos függöny jobban fog tetszeni a közönségnek, mint valami elrontott drága.

Huzella Gyula felemlíti, hogy a két pályázó a diszletek ráadásul ajánlta fel ingyen a függőnyt. Ha ezért 1000 frtot ígérnek nekik, bizonyára készítenek megfelelőt.

Elnök felolvassa ezután **Kacziányi Géza** művész levelét, a mely szerint ha **Linhart** kapja meg a diszletek festését, ő és **Roskovits** tanácsukkal és munkájukkal segélyére lesznek a függöny megfestésénél. — Különböztessék is a bizottság akkor megbíráhatja ugy a függőnyt, mint a diszleteket, ha a vázlatokat a vállalkozók benyújtják. A függőnyért azonban ne hirdessenek ki a pályázatban összeget.

Dr. Radó Ignác azért óhajtja, hogy külön pályázatot irjanak ki a függönyre, mert megeshetik, hogy egyik pályázónak a diszletes vázlata, másinak a függöny vázlata lesz szebb, s akkor a szerint lehet megrendelni.

Végre akként határoztak, hogy egyben írja ki az építő bizottság a pályázatot, de tételenként megszabva az árakat, hogy esetleg egyes részeket elhagyhassanak, ha a költségvetésen túl megy a főösszeg.

A pályázatba be van véve, hogy a disz-

letek csak tűzálló vászonra festendők; a vázlatok bemutatandók s az összes diszlet június 31-re készen legyen.

Villamos karambol.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, január 31.

A fővárosból óriási szerencsétlenség hírért hozza a táviró, mely két villamos kocsi összeütközéséből származott.

Pár nap óta szinte naponként történtek egyes kalamitások a villamossal, ez a legutóbbi eset azonban a budapesti villamos vasut történetében eddig *páratlan*.

Az esti órákban vastag köd feküdt meg Budafok környékét ugyannyira, hogy a **Ferenc József-hídtől** kiinduló villamos kocsi szakadatlan csengetéssel haladt a budafoki állomásra. Az uton nem is történt semmi baj. A szerencsétlenség a budafoki állomáson következett be, a midőn az állomásról jövő villamos kocsi összeütközött a **Ferenc József-hídtől** jövő kocsival.

A kocsik vezetői nem láthatták a kocsikat, a csengetést pedig az állomásról kiinduló kocsi vezetője mellőzte és így történt meg az összeütközés, mely eredményében borzasztó volt.

A kocsik darabokra zúzódtak szét, négy életveszélyes, nyolcz súlyos és 16 könnyű sebesülés történt. **Falla** budafoki állomásfőnök egy ismerősével beszélgetett az összeütközés pillanatában az állomásról indult kocsin s halálos sérüléseket szenvedett.

Az állomásról azonnal a mentőkért telefonáltak, a kkk felszedték a sebesülteket és beköltözték. A fővárost a veszedelem híre óriási izgalomba hozta. Nagy csoportok jöttek rohanna mindenfelől a szerencsétlenség színhelyére, ugy, hogy a rendet lovasrendőröknek kellett fentartani. A sebesülteknél izgalmas jelenetek játszódtak le, a midőn hozzátartozóik felismerték és a nagy izgalomban egyideig észre sem vették, hogy a szerencsétlenség tulajdonképeni előidézője az állomási kocsi vezetője — *eltűnt*.

A sebesültek közt nem találták és a szerencsétlenség szemtanui bizonyítják, hogy látták, a mint a vonatvezető sértetlen maradt és elrohant a veszedelem színhelyéről. Állítólag *beleugrott a Dunába*.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

A muzeum az egész téli idő alatt zárva.

Febr. 1. Közigazgatási ülés a városházán d. u. 3 órakor.
Február 1. Joghallgatók felolvasó estélye Margittán.
Február 10. Biharmegyei Takarékpénztár közgyűlése.
Február 11. A Leszámitoló bank közgyűlése.
Febr. 11. Honvédygűlés 1/2, 11 órakor a városházán.
Február 18. Biharmegyei kereskedelmi, termény hitelbank közgyűlése.
Február 18. Gazdasági és iparbank közgyűlése.
Márczius 8. Bihoreána közgyűlése.
Márczius 11. A Szigligeti-Társaság közgyűlése.

* **Közigazgatási ülés.** Nagyvárad város közigazgatási szakszabótsága ma, csütörtökön, délután 3 órakor tartja rendes havi ülését a városházán.

* **Eskü letétel.** A törvényszék új elnöke **Nagy Ferencz** a hivatalos esküt ma délelőtt fogja letenni.

* **Kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter **Fodor Gyula kir. mérnököt** Zágrábba az ottani posta és táviró igazgatóság műszaki vezetőjévé nevezte ki.

* **A városi t. mérnöki hivatal szives figyelmébe.** A régi telefonvezeték-oszlopok kiszedtvén, az így az utakon keletkezett gödrök kellően nem tömtek be. A Széles-utcán a réti Népkör kertjével szemben éppenséggel a gyalogjárón van egy vízzel telt jókora gödör, melybe már többen beleléptek s a ki e sorokat írja, saját füleivel hallotta hogy áldották (?) a kiket illet, e gödörért, melybe már egy szegény asszony is beleesett estefelé. Belátjuk, hogy nem telik a várostól, hogy a város külső részein is oly fényes világítást rendezzen be, hogy ilyen gödröket is mindenki kikérülhessen. A világítást illetőleg egyelőre ez idő szerint elég is az ugynevezett réti lámpák gondosabb meggyújtására felhívni a figyelmet. Azonban az ily gödröt nem volna szabad hétszámra megtűrni a gyalogjárón! Ezért hívjuk föl reá a szives figyelmet. Egyuttal a vasutól a Széles-utczára vezető gyalogjárót is szives figyelmébe ajánljuk a t. mérnöki hivatalnak, mert mostanában oly nagy sár van annak egyes részein, akár egy tisztességes sáros faluban. Belátjuk, hogy mindenütt aszfaltozni, kockakövezni nem engedik legalább ez idő szerint a város anyagi viszonyai, hanem néhány szekér homokos apró kavicssal, különösen a Schlauch-parkkal szembeeső részen, könnyen lehetne javítani a helyzetet. A Körös nincs messze s ez a kis költség ugyancsak ráfér arra a gyalogjáróra, melyen keresztül a Múzeum-utca megnyílt a óta nagy s folytonosan szaporodó forgalom van.

* **Mi van a kvótával?** Biharvármegye közönségéhez egy különös átirat érkezett Zólyom vármegye törvényhatóságától. Ez az átirat pedig úgy jött létre, hogy Marosvásárhelynek a kvóta emelés elleni kérvényét tárgyalta a zólyomi törvényhatósági közgyűlés, melyre nézve a közgyűlés úgy határozott, hogy *magasabb politikai indokból* helyesli a kvóta fölemelést, hanem hogy megszabaduljunk abból a kényszerhelyzetből, melyben Ausztriával szemben állunk, felszólítja saját törvényhatóságát, hogy pártolja a hazai ipart és hasonló cselekményre szólítja föl a társ törvényhatóságokat is. Mint-hogy mi minden szép és nemes törekvést méltányolni tudunk még papíron is, azért közöljük az átirat egy részét a következőkben:

„Minden magyar honpolgár állítson személye körül vámsorompót, tartsa hazafiai szent kötelességének, hogy mindent itthon s csak oly terméket, árut és cikket vásároljon, amely Magyarországon kapható, itt termeltetik és állítatik elő és ezen kötelesség szigorú teljesítése esetében fel kell éledni cselekvési szabadságunknak, szabadon fogunk élni szabadságunkkal s nem leszünk kénytelenek úgy mint most más országgal hátrányos kiegyezés árán egyesülni.“

* **Jól kezdődik az új év.** Az új év első hetében Nagyváradon a közegészség elég jó volt, dacára, hogy a vörheny nagyobb számmal fordult elő, azonban igen enyhe lefolyású volt s összesen két halálózást idézett elő. A fertőző betegségek közül a vörheny 25 esetben, 2 halálózással, a ronszó toroklob 4 esetben 1 halálózással, a hasi hagymáz 4 esetben 1 halálózással fordult elő. Tüdőgümőkórban 15 ember halt el. Január első felében született Nagyváradon 51 fiu, 67 leány, összesen 118 gyermek. Meghalt 65 férfi, 35 nő, összesen 90 egyén; és pedig: Ujvároson 24, Olasziban 26, Váralja-Velenczén 17, a kórházakban 23.

* **A tisztviselők fogyasztási szövetkezete** ma bocsátotta ki harmadik körlevelét, melyben jelenti, hogy a Szaniszló utczai 788. sz. (Kollárszky ház) a. levő áruuraktárát tetemesen kibővítette újabb árukkal.

* **A bibornok püspök kegyadománya.** Dr. Schlauch Lőrincz bibornok püspök havi kegyadománya, 600 korona február 1-én délután 2 órakor fog kiosztatni a koldusapoló intézetben. Özv. *Grunwald Henrikné* alelnöknő.

* **Az eloltott gyufa.** Abban a nagy és széleskörű mozgalomban, mely már eddig támadt és még ezután támadni fog a magyar ipar érdekében, még sok olyan külföldi gyár lesz, mint az »Union« linczi gyufagyár. Czégük, gyártelepük helyét ugyanis nem teszik ki a gyártmányukon, hanem valami hangzatos hazafias frázissal bocsátják utnak Magyarországon, számítva arra, hogy a felbuzdult társadalom tömegesen fogja azokat vásárolni. Az ilyen manipuláló külföldi gyárak ellen, csak a hatóság erélyes föllépése mentheti meg a közönséget. Manipulált az »Union« linczi gyufagyár is, de rajta vesztett. A Magyarországra küldött saját gyártmányu gyufáinak dobozain ugyanis ott ékeskedett piros betűkkel:

»Magyar biztonsági népgyufa«

Biharvármegye törvényhatóságához intézett leiratában a kereskedelmi miniszter megbizta a másodfoku iparhatóságokat, hogy nevezett gyár gyártmányai ellen a megtorló iparkihágási eljárást indítsák meg.

* **Vasuti-őr nem lehet vámos.** Kis-kut-utca végén a város akként kezelte a vámot, hogy a vámszedő fizetés helyett bizonyos perczentet kap a bevételből. A városi tanács az eddigi vámos helyett, az ott levő vasuti őrral óhajtja kezelteni a vámot, de természetesen ehhez az államvasutak engedélye szükséges. Az államvasutak igazgatósága értesítette a várost, hogy a vasuti őrnek nem engedheti meg a felelősséggel járó vámszedést, az ellen azonban nem emel kifogást, hogy a vámot az őr felesége és felnőtt fia kezeljék, 30 napi felmondás kikötése mellett.

* **Tanitók gyűlése.** A nagyváradai községi tanitók »Segély egyletének« t. tagjait fölkérem, hogy 1900. év február hó 8-án d. e. 9 és fél órakor a tanitói körhelyiségében tartandó közgyűlésre teljes számban megjelenni sziveskejenek. Nagyvárad, 1900. február 1-én. *Réz Mihály* elnök.

* **A katonatiszti fizetésemelés.** A hadsereg rendeleti közlönyének tegnapi száma tartalmazza a katonatisztek fizetésének emelésére vonatkozó legfelsőbb elhatározást. A fizetési táblázat a következő:

1. Rangosztály (tábornagy)	24.000 kor.
2. A hadügyminiszter, ha nem tartozik különben az első rangosztályba, évi	20.000 »
3. rangosztály (táborszernagy, lovassági tábornok)	16.800 »
4. rangosztály (altábornagy)	14.016 »
5. » (vezérőrnagy)	11.400 »
6. » (ezredes)	7.200 »
7. » (alezredes)	6.000, 5.400 »
8. » (őrnagy)	4.008 »
9. » (I. oszt. kapit., százados)	3.000 »
(II. oszt. kapit., százados)	2.400 »
10. » (főhadnagy)	2.040 »
11. » (hadnagy)	1.680 »

* **Villamos sodronypálya a megyében.** A Hazai aszfalt ipar r. társaság *tatarosi* bányatelepétől a m. á. v. *mező-telegdi* állomásáig valamint a *felsődernai* köszénbányától szintén a m.-telegdi állomásig villamos üzemű sodronypályát szándékozik létesíteni, melyre a kereskedelmi miniszter az engedélyt már megadta. A sodronypálya érinteni fogja Tataros, P.-Ujlak, Örvénd, Czigányfalva, Bogdán-Szovárvágy, Sás-telek, Felső-Derna és M.-Telegd községek határait.

* **Egy derék iparos temetése.** Tegnap délután 1/4 órakor tették örök nyugalomra *Dévald Béla* fiatal műlakatos mester holttestét. Daczára a rossz időjárásnak óriási számban gyűlt össze a polgárság a gyászházhoz s a koporsót egészen elborították a pompás koszorúk, melyek között feltűnt a kath. legény egylet impozáns, kékszalagos koszorúja, mivel szeretett, becsült tagja emlékéért tisztelte meg. A temetésen megjelent az ipartestület s zászló alatt jelvényeivel a kath. legény egylet. Mély hatást tett a kath. legény egylet dalárdája, mely *Belezmay* remek szép két gyászénekét adta elő alkalmi szövegben *Kalmár Illés* karmester kifogástalan vezetése mellett. A gyászszertartást dr. *Vucskics Gyula* plebános végezte segédlettel, mely után a városon keresztül felváltva a kath. legényegylet tagjai és városunk több tekintélyes iparos polgára vitte a koporsót. A temetést *Germán Károly* a szokott pontossággal rendezte.

* **A 82 éves Görgey.** Január hó 30-án érte meg *Görgey Arthur* életének 82-ik évét. E korában még birtokában van minden szellemi képességének s hajlott korának dacára is kerésszedik és személyesen felügyel visegrádi szőlőjének munkálásánál. A félszázadot, ami a világosi fegyverletétel óta eltelt, csendes visszavonultságban töltötte. — Többen próbálkoztak már azzal, hogy az u. n. árulási vádat tisztázzák, de leginkább, hogy e vádat *Görgeyről* eltávolítsák, ez ideig azonban még nem igen sikerült a közvélemény erős gyűlöletét iránta eltávolítani. E kérdésnek már egész irodalma van, legutóba *Grigorov* orosz ezredes írt könyvében e kérdésről. Most egyik fővárosi esti lap eleveníti föl ezt az ügyet.

* **Nem szabad gyűjteni.** *Bárdossy Kornél* és társai nagyváradai joghallgatók az iránt folyamodtak a miniszterhez, hogy engedélyt adjon arra, miszerint gör. kath. és gör. keleti szegény joghallgatók segélyezésére gyűjtést indítsanak. A kérelmet a belügyminiszter elutasította azon indokolással, hogy az egész ország közönségének jótékonyága a mindenféle könyör adomány gyűjtésekkel már is fokozottabb mérvben igénybe van véve.

* **Schwarz Gyula halála.** Európai hírnevű magyar tudós dőlt ki az élők sorából. *Schwarz Gyula*, a hírneves államtudományi író, a görög ódonosság buvára és közoktatásügyi politikai hatvanegy éves korában ma meghalt. Mint katonatiszti család sarja született 1839 deczemberben hó 7-én Székesfejevárott, a hol tanulmányait egészen az érettségi vizsgálatig folytatta. Egyetemét Budapesten, Münchenben és Berlinben járt és már 20 éves korában megszerezte a bölcsészettudori jogot. Magyar, német, francia, angol és ó görög nyelven írott művei, politikai csevegései és kulturpolitikai beszédei egy egész kis könyvtárt tesznek ki. A magyar akadémia 1864-ben levelező tagjává választotta s nem csak filozofia doktor, hanem több londoni és párisi tudományos társulat tagja is volt, azon fellépő művei alapján, melyeket kiválón a görögök természettudományi nézetéről tett közzé. A görög ódonosság ismeretében valódi forradalmat jelentő nagy művét *Bonghi*, volt olasz kultuszminiszter, *Schneider*, híres klasszika-filológus dr. *Nerrlich* berlini tanár dr. *Schmeding*, *Gueist Rudolf* és mások az őszinte lelkesedés hangján üdvözölték, s ma már általánosan elismert tény gyanánt vehető *Nerrlich*-nek ama kijelentése, hogy ami Hommsen a római történelemre, az volt Schwarz a görögre, s hogy mindazt amit a görög állam felvilágosítására mások által eddig íratott, lerombolta Schwarz nagy műve, melynek alapján kell ezentul a görög történetírásnak is felépülnie.

* **Londonnak,** a legfrissebb statisztika szerint hetedfél millió lakosa van. Lakosságának száma évenként körülbelül 80.000 lélekkel emelkedik. Átlag minden öt perczben történik egy születés. Utczáinak hosszúsága körülbelül 13.000 kilométer. A lakosság 31 százalékának

nincs állandó foglalkozása. A rendőrségnél 220.000 hivatásos gonosztevő neve van feljegyezve. London évenként 400.000 ökröt, 1,500.000 birkát, 8 millió szárnyast, 200 millió kilogramm halat, 500 millió osztrigát fogyaszt el.

* **Árverelik a Máramaros-szigeti Takarékpénztárt.** Közel két éve már annak, hogy a máramaros-szigeti takarékpénztár váratlanul csődbe jutott s ez által százak vesztették el minden vagyonukat. A takarékpénztár bukása annak idején nagy szenzáció volt, amennyiben ezen ügyből kifolyólag a megye legelőkelőbb emberei is kompromitálva lettek. — Ez az ügy azóta feledésbe ment, most aztán újra felelevenedik, a mikor a hivatalos lap tegnapi száma közli az árverési hirdetményt, a mely szerint az árverés február 24-én lesz s ekkor kerül árverés alá a takarékpénztár két ingatlanja 500000 forint kikiáltási árral.

* **A Polgári takarékpénztár és segélyszövetkezet 5-ik évtársulatának befizetési holnap, azaz pénteken, ünnep miatt d. e. 9—11-ig teljesítendő.**

* **Krüger unokái tüzből.** Megindító momentum került nyilvánosságra a dél-afrikai háború során. Krügernek, Transzval agg elnökének, körülbelül harmincz férfiunokája van. Ezt a harmincz unokáját mind kivétel nélkül elküldte a harcztérre s kívánta, hogy a tűzvonalba álljanak. A Jelkes Krüger-unokák nem is kérték magukat, hanem mentek a csatába és eddig körülbelül nyolcz unokája el is esett a harcban. Micsoda hangulatot teremt ez a jelenség a kedélyekben, mennyi tisztelet övezi körül az ősz elnök homlokát e tette miatt, mily lelkesedésre gyujta ez a burokat, a kik hazájukat és függetlenségüket védelmezik, könnyen elképzelhető. A világ előtt talán rejtve van s talán rejtve fog maradni, hogy micsoda fájdalmak szaggatják Krüger szívét, a mikor hírt kap egyik-másik unokájának gyászos, de mégis dicsőséges eléről. Az ősz elnök szeméi szárazak, a mikor honfitársai látják; senki sem tudja, mikor mosás könnyei az arcát. De fölelevenedik a régi római és görög hősiesség emléke e nagyszerű jelenség előtt és a világ kénytelen beismerni, hogy legalább köztársaságban, ilyen háborúban, a mikor egy nemzet fiai tudják, miért harcolnak és miért halnak meg, nem halt még ki a hősiesség és önfeláldozás. Nem irtak arról, nem is inszenáltak nagy jeleneteket azzal, a mikor a Krüger-unokák harcban mentek hazulról. Az agg elnök nem állt az erkélyen százezer ember előtt, a mikor lenn unokái osztatív módon indultak háborúba; nem intett nekik fehér zsebkendővel; nem rendezett bucsujátékot. Az unokák odaálltak s sorba és mentek a csatába. Ott a harc vonalába álltak és küzdöttek a többiekkel és tüzből vannak most is.

Délafrikai háború.

Az angol kormány, mint látszik, az őszes kábel-híreket lezáratta, mert képtelenség azt hinni, hogy a Natálban lefolyt eseményekről a múlt éjjel ne érkeztek volna tömeges jelentések.

Ennek folytán a reggeli angol lapok még tegnap is a spions-kopi katasztrófa előtt előfordult angol »győzelemmel« foglalkoznak, azzal a világos czéllal, hogy a parlament megnyitására kedvező vagy legalább nyugalmasabb hangulatot teremtsenek.

Különben legyünk igazságosak. A hadügyminiszterium egy táviratnak mégis megkegyelmezett, a melyet a Fokvárosban szieszázó Roberts lord, legfőbb hadvezér küldött s a mely mint ez irányban várakozásunkat már tegnap kifejeztük, csakugyan azzal a »vigasztaló« kijelentéssel végződik, hogy: »a helyzet változatlan.«

Ennek a kijelentésnek már most hypnotikus hatást kell gyakorolni a közvéleményre,

nehogy a parlament megnyitása alkalmával valami bolondot csináljon.

Az ellenzék, természetesen, az egész kormány vád alá helyezését fogja követelni és mivelhogy a konzervatívok között is számosan vannak kik a Chamberlain Rhodes politikát perhorreskálták, e pillanatban nem lehet tudni, mit hoz a holnap. Leyds hosszas tartózkodása Németország fővárosában s a berlini diplomatikus körökben való ünnepeztetése arra enged következtetni, hogy a békeközvetítés embereinek eszméje már gyökeret vert az egész civilizált világ közérzetében s rövid idő alatt már oly erélyes hangon fog kifejezésre jutni, a melyet meg nem hallani Londonban is lehetetlen lesz.

Meg vagyunk győződve, hogy a békés szellemnek oly dicséretre méltó kitartással hódoló Osztrák-Magyar-Monarchia külügyi vezetője is a békét javasoló és elősegítő diplomatikus faktorok első sorában fog állani, a mint kétségkívül legeklatánsabbul megczáfoltja azokat a nyilván valótlan híreket, hogy a hivatalosan kijelentett szigorú semlegesség dacára, monarchiánk iparosai és lőtenyésztői Angliának a burok ellen való hadviselésre szolgáló eszközöket liferálnak.

Az egész világon minden tisztességesen, humánusan gondolkodó ember a legmelegebben óhajtja a békét mind a két ellenfél érdekében és közvetve az általános világ béke érdekében.

Nincs kizárva, hogy az újonnan összeült angol parlament rövid idő alatt végezni fog azokkal, a kik ezt a világóhajtást elfojtani szeretnék.

Az a hír merült föl, hogy Viktória királynőnek az a szándéka, hogy a reája erőszakolt háború szerencsétlen fordulata miatt a walesi herceg javára leköszön. Jól informált körökben azonban ez a hír nem sok hitelt talál.

A Dél-Afrikában levő angol tábornokok ellen nagy az elkeseredés, mert állítólag kitünt, hogy az angolok a Spiona-Kopot lőszer hiánya miatt voltak kénytelenek elhagyni.

A hadügyminiszterium, mint hírlik, a tábornokok jelentéseiből több olyan tény, melyek az angol közvéleményt különösen megszorították és megszegyenítették volna, kitörölt. Így elpalástolta annak a ténynek konstatálását, hogy az ir katonák nagyon szívesen álltak készen arra, hogy a fegyvert letegyék.

Azt állítják továbbá, hogy Buller tábornok a háború megkezdése előtt, utalva arra, hogy az angol csapatok nincsenek jól fölkészülve a harcra és szervezetük hiányos, jó eleve figyelmeztette az angol kormányt, hogy a háború balul üthet ki. Bullernek ezt az intését azonban semmibe se vették.

Mai eseményekről a következő **tudósításokban** számolunk be:

Az alsóház ülése.

London, jan. 31. Campbell-Bannerman az ellenzék helyeslése mellett kijelenti, hogy nem sajnálja, hogy a trónbeszéd olyan rövid. Hadi állapotban va, gyunk, — mondja a szónok. A háború, mostani folyása szerint ítélve komolyabbrasót válságosabbra látszik fordulni. Nem lepott meg, hogy a kormány nem terjesztett elő kiterjedt törvényhozó programot. A délafrikai politikai és hadi események nagyon nagy mértékben fogják foglalkoztatni a parlamentet. Lehetetlen ma összejönnünk, a nélkül, hogy a mai helyzetet összehasonlítsuk azzal, hogy milyen volt a helyzet, mikor a parlament

október végén összeült. Akkor bonyolódunk háborúba a délafrikai köztársaságokkal. Ismerve az ellenfél vitéségét és az ország természetének veszedelmes voltát, mindenki azt várta, hogy nemsokára annyi csapatunk lesz Délafrikában, hogy képesek lesznek gyorsan előnyomulni az ország belsejébe és a királynő birtokát a betörőktől megtisztítani. Reményeinket kiábrándulás követte. Hétről-hétre vereséget szenvedtünk, emberéletben veszteségekkel összekötve és még ma sem vall semmi sem arra, hogy tényleg előbbre jutottunk egy lépéssel feladatunk megoldásában. Ha egyes angol csapatok bizonyos helyeken jóval előnyomultak is, eddig még minden egyes esetben feltartóztatták további előnyomulásukat bevételetlen hadállásokban levő erős hadtestek. Angliát az utolsó negyed évben nagyon komoly megpróbáltatás érte, a melyet éppenséggel nem enyhített a harcztéri tudósításoknak tökéletlen, sőt néha ellenkező közlése. Hanem azért a nemzet nem maradt mögötte a nagy tradícióju nemzetnek. A szónok dicséri a brit katonák és a gyarmatok katonáinak bátorságát, vitéségét és áldozatkészségét, a kik szolgálatukat önként felajánlották, de tudni akarja, mely körülmény tette szükségessé, hogy az angol hadsereg ilyen szokatlan módon erősbitessék. Mindenestre egyhangulag csodálattal fogunk adózni azoknak a férfiaknak, a kik a haza hívásának engedelmeskedtek.

EGYESÜLETEK.

A katolikus kör választmányi ülése. A katolikus kör választmánya február 7-én délután 5 és fél órakor ülést tart. Tárny: az évi rendes és tisztújító közgyűlés napjának megállapítása.

Igazságszolgáltatás.

Az ex-lex idejéből. A közigazgatási bíróság igen érdekes ügyben döntött most. Ugyanis még az ex-lex idejében történt, hogy több ügyvéd nem tett bélyegét a bíróságokhoz benyújtott pöriratokra. Az ügyvédek meggletezték s birsággal sújtották. Csakhogy a birságot felek folyamodással éltek a közigazgatási bírósághoz. Ez ügyben döntött most a közigazgatási bíróság s kimondta, hogy ex-lex idejében a kormány nem volt fölhatalmazva adót kivetni és beszédni, így tehát a felek nem is voltak kötelezhetők az adók fizetésére, melyeket bélyegeken kellett volna leróni. Így tehát természetes, hogy a bélyeg föl nem ragasztása nem oly mulasztás, melyért magasabb illeték fizetése volna kivethető.

A sár és kavics hordás ügye a kir. táblán. A nagy port felvert sár és kavics panama ügyben tegnap hozott ítéletet a kir. tábla. A törvényszék a vádlottak közül csak **Csepelyi Zsigmondot** és **Deák Józsefet** mondta ki bűnösnek és az előbbi két havi börtönre, utóbbi pedig egy évi börtönre ítélte, ellenben **Munk Jakab** vállalkozót felmentette. A tábla az első bíróság ítéletét megváltoztatva **Deák Józsefet felmentette**, Csepelire nézve azonban a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

TANUGY.

Ingyenes helyek a női ipariskolában. Most ért véget a női ipariskolában az első félév s a mai nappal kezdődik a második. Az intézet viváló igazgatónője *Szedlarikné Dudinszky Anna* mindent elkövet az iskola érdekében. Ebben a félévben is tíz növendéket teljesen ingyen képeznek ki a női ruha szabás varrás, fehérnemű szabás és varrás, himzés s más női kézimunkákban. Azok kik ezeket a helyeket elnyerni óhajtják forduljanak az intézet igazgatónőjéhez, ki készséggel tesz eleget a folyamodóknak. Az ipariskola helyisége a régi reáliskolában van. A szakiskolák növendékei a múlt félévben is igen szép eredményt értek el s a második félévben a tanulók már is igen nagy számban jelentkeztek.

MULATSÁG.

FARSANGI NAPTÁR:

Febr. 3. A katolikus kör tánczestélye a kereskedelmi csarnokban.
Febr. 4. Az első általános munkásbetegségélyző egylet-tánczestélye a Zöldfában.
Febr. 4. Posta-altisztek tánczestélye a Sasban.
Febr. 10. A régi népkör tánczestélye a Bazárban.
Febr. 11. Református bál a Sasban.
Febr. 17. A nőegylet kalikó bálja.
Febr. 18. A kath. legény-egylet tánczestélye a Zöldfában.
Febr. 24. Tiszti estély.
Febr. 27. A jogászok tánczestélye a kereskedelmi csarnokban.

A katolikus kör mulatsága. Serényen folynak a készülődések a helybeli Katolikus körnek *szombati* tánczestélyére, a mely az idén még sikerültebbnek ígérkezik, mint az előbbeni évek. A nagy számu rendezőség minden tagja mozgósítva van a mulatság érdekében s hihetőleg fáradozásukat fényes siker fogja jutalmazni. A város legelőkelőbb családjai, mondhatni kivétel nélkül készülnek erre a pompásnak ígérkező tánczestélyre, úgy, hogy a Csarnok hatalmas termei aligha nem fognak kicsinynek bizonyulni ez alkalommal. Hanem ez a mulatság meg is érdemli a méltánylást, mert a rendezőség *Imrik* Gusztáv elnök vezetése mellett, mindent megtesz a mulatság érdekében. Lesz katonai- és cigányzene, gyönyörű tánczrend. . . De nem folytatjuk tovább, a rendezőség még sok más mindent tartogat meglepetésnek, a mit azonban még elárulni nem lehet. Annyi bizonyos, hogy sikerültebb mulatság nem lesz ezen a télen sem, a katolikus kör estélyénél.

Örmesterek bálja. Pompás, vig mulatság lesz ma, február 1-én a Fekete Sasban. A Nagyváradon állomásozó honvéd örmesterek tartják tánczestélyüket, a melyen a helyőrség tisztikara is tömegesen vesz részt. Kedélyes, jó mulatságra lesz kilátás, mert a derék hadfiakból álló rendezőség már hetek óta fáradhatlanul buzgólkodik a siker érdekében. A mulatság jótékony czéllal van összekötve, ami kívánatossá teszi az erkölcsi siker mellett az anyagi eredményt is. A tiszta jövedelmet ugyanis a honvéd altisztek özvegy- és árvaalapjára fordítják.

SZINHÁZ.

Tragika-válság a Nemzeti Színházban.

A *M-g* értesülése szerint *Jászai Mari*, a nagy tragika és gróf *Keglevich István* intendáns között konfliktus támadt, mely azzal végződhetik, hogy *Jászai Mari* távzik a Nemzeti Színházról. Gróf *Keglevich* ugyanis tegnapelőtt levelet irt *Jászai Marinak*, melyben tudtára adja a művésznőnek, hogy most lejárandó szerződését megújítani hajlandó ugyan, de eddigi *fizetését leszállítja* 2500 forintra. Gróf *Keglevich* még ilyen fizetés mellett is csak három évre hajlandó *Jászai Marival* szerződést kötni és minthogy számít arra, hogy a művésznő ezt a szerződést nem fogja elfogadni, már levelezésbe

is bocsátkozott egy másik, jelenleg a vidéken működő tragikával, a kit a Vigszínházból való elmenetelekor biztatott már azzal, hogy visszahozza.

Saját értesülésünk szerint ez a vidéki tragika pedig, a kivel *Keglevich* intendáns alkudozásokat folytat nem más, mint a kolozsvári Nemzeti Színház tragikája, *L. Fái Szeréna*, a ki egy évig a Vigszínházban a »Valéri nász« Annáját játszotta, de a kinek művészete azonban olyan természetű, mint a miért jelenleg a fővárosi Nemzeti Színház előadásait dorongolja a fővárosi sajtó. Szerződötése tehát nem lenne nyereség a budapesti Nemzeti Színháznak, sőt *Jászai Mari* után határozott *vesztesség*.

Budapest, jan. 31. (Saját tud. táv.) A *M-g* szerint *Jászai Mari* most már semmi esetre sem marad *Keglevich* intendánsága alatt, hanem társulatot alakít és Európa nagyobb városait keresi föl. Így megy el legelőbb Berlinbe s fellép ott *Electrában*, *Vedeában* és *Sudermann Otthon-jában*.

Budapest, jan. 31. (Saját tud. táv.) *Jászai Mari* levelet irt *Keglevich* grófnak, melyben tudatja, hogy a neki felajánlott megalázó szerződési ajánlat tárgytalan. Őt különben a Nemzeti Színháznál észlelt művészeti pangás rákényszerítette hogy már a f. hó 18-án más színházhoz szerződjön s az intendáns jellemző levele, melyet *Festetich* gróffal iratott, őt csak megerősítette elhatározása helyességében.

REGÉNY-CSARNOK.

Ötszázezer dollár jutalom.

Regény.

Irtá: *Fernand-Hue.*

57

Francoziából fordította — Ő.

— Nem, mert az attól függ, hogy mit fog ön megtudni *Operbaum Péter*től.
— A mint tetszik. Holnapután tehát készen leszünk?
— Minden készen lesz.
— Nem tölthetné velünk ezt az utolsó két napot?

— Addig nem hagyom el a tábort és a legnagyobb örömmel fogadom meghívását.

Másnap reggel *Margit* és *György* egy bucsu-sétát tettek a tábor közelében. Néhány perczig szóltanul haladtak, egyszerre egy fordulónál *Cornelius* állott előttük.

— Hozza el a puskáját, szólt *Györgynek*, soha sem szabad a tábort fegyver nélkül elhagyni.

György gyorsan visszafordult.

— Bocsásson meg, szólt a búr *Margithoz*, hogy öcscsét kissé eltávolítottam, de egy pillanatra egyedül akartam lenni önnel. Kérem hallgassa meg a mit önnek mondani akarok.

— Fivérem előtt nem mondhatja el?

— Nem; de ne féljen, rövid lesznek. Az ön nagybátyja s ön maga is azt hiszik, hogy én nem egy szegény búr, hanem *Gérard Henrik*, a gazdag örökös vagyok. Ez azonban nem bizonyos, hanem *Operbaum Péter* adataitól is függ. De ha igaz lenne, ha már nem férne hozzá kétség, mondja megengedné-e nekem, hogy nagybátyjától kezét kérjem. Megengedi-e ön majd *Gérard Henriknek*, hogy megmondja önnek azt, a mit *Cornelius* nem mondhatott meg, hogy szereti, imádja és nincs más óhajtása, mint, hogy mindig önt láthassa.

— Beszél ön nagybátyjammal?

— Nem, kisasszony. Ha én nem az vagyok a kinek gondolnak önök, a parancsuok ur nem fog tudni semmit a dolgról. S ön hamar el fogja felejteni a szegény elefánt vadászt, a

ki olyan merész volt, hogy szeméit öre merte emelni.

— Miért beszél így? Én bizonyos vagyok benne, hogy ön *Gérard Henrik*.

— Ugy hát, folytatta a fiatal ember félénken, megengedi? . . .

— Miért akadályoznám meg benne? felelt *Margit* mosolyogva.

(Foly. köv.)

TAVIRATOK.

Egyetemi ifjak és a magyar ipar.

Budapest, jan. 31. (Saj. tud. táv.) Az egyetemi ifjuság is ki akarja venni részét abból a mozgalomból, melyet a magyar társadalom indított a magyar ipar érdekében és a mai napon lelkes hangon felhívást intézett az ifjusághoz a magyar ipar támogatása érdekében.

Körber Budapesten.

Bécs, január 31. A lapok mind megerősítik, hogy dr. *Körber* miniszterelnök Budapestre utazik.

A kauczió szédelő asszony.

Budapest, jan. 31. (Saját tud. távirata.) *Nagy Ferenczné* sz. *Bauer Róznak* a kauczió szédelő asszonynak ügyében a kir. törvényszék ma fejezte be a tárgyalást és *Nagy Ferencznét* 8 évi fegyházra és 800 korona pénzbüntetésre ítélte.

Zavargás Szentesen.

Szentes, január 31. (Saját tud. távirata.)

Ma este érkezett meg a Kossuth-párt képviselőjében *Pichler Győző* orsz. gy. képviselő, hogy a Dienes-párt érdekében agitáljon. A vasutnál 1000 Molnár-párti választó fogadta füttyöléssel és abczugolással. A rendőrkapitány szuronyos csendőrökkel zavarta szét a tüntetőket, miközben 4 embert megszurta. Az elkeseredés igen nagy.

Az osztrák helyzet.

Bécs, január 31. A lapok nagy helyesléssel fogadják *Körber* miniszterelnöknek a tartományi főnökökhöz intézett körrendeletét. A »Neue Freie Presse« azt mondja, hogy a körrendeletben sok kitűnő eszme és kezdeményezés van s reméli, hogy a körrendeletnek meg lesz a kívánt hatása s ez által korszakos jelentősége lesz Ausztriára nézve.

A Magyar Színház új igazgatója.

Budapest, jan. 31. (Saját tud. távirata.) *Makó Lajos* a temesvári színház igazgatója ajánlatot kapott a Magyar Színház társaságtól, hogy foglalja el a megürült igazgatói állást hat esztendei *kortállan* hatáskörrel. *Makó* gondolkozási időt kért, de azon esetre, ha az ajánlatot el is fogadná, a temesvári színházat is megtartaná.

Az osztálysorsjáték.

Budapest, jan. 31. (Saját tud. távirata.) Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számok huzattak ki az első 14 nyereményre: 77.677, 79.192, 64.445, 65.152, 50.506, 49.899, 18.590, 75.340, 753, 503, 657, 644, 67.950, 337

Olasz-török konfliktus.

Konstantinápoly, január 31. Az olasz nagykövetség tegnap ultimátumot intézett a portához, a melyben kijelentette, hogy ha *Gemeli Szilviát* máig szerdáig, szabadon nem bocsátják, a nagykövetség megszakítja a portával a diplomaciai érintkezést. Azt hiszik, hogy a porta nem fogja ennyire juttatni a dolgot, hanem visszaadja a leányának szabadságát.

KÖZGAZDASÁG.

A bank kamatláb leszállítás.

Az elmúlt héten a pénzpiac helyzete ismét jobbra fordult, minek következtében a magánkamatláb az összes nagyobb központokon jelentékenyen csökkent. Londonban a multheti rátaleszállítás után rég nem látott kamattételek kerültek felszínre. A napi pénzügyi szükségletet $1\frac{1}{4}$ százalékkal mellett igen könnyen lehetett kielégíteni és a februárban esedékes pénzt pedig $1\frac{1}{4}$ százalékkal mellett is nagyon nehezen lehetett elhelyezni. A háromhónapos váltók után $3\frac{1}{16}$ százalékos követelnek. Az angol bank iránt a pénzpiac csakis nagyon kis igényeket támaszt, minek következtében a magánkamatláb $3\frac{1}{4}$ százalékra csökkent. A német birodalmi bank helyzete is gyökeresen megváltozott. Hosszu idő után végre eltűnt az adóköteles bankjegyforgalom és a németbirodalmi bank ma már jelentékeny adómentes bankjegytartalék fölértelmez. Párisban a pénzügyi viszonyok szintén tartósan kedvezőek. Nálunk a pénzügyi kereslet állandóan szűk korlátok között mozog, de azért a kamattételek nem igen változtak. Elsőrendű váltókért $4\frac{1}{4}$, malomváltókért $4\frac{3}{4}$, tárczaváltókért pedig $5\frac{1}{2}$ százalékos követelnek. Minthogy legújabbán a orosz birodalmi bank és a németalföldi bank is leszállították a hivatalos rátát és minthogy nálunk a pénzügyi kereslet még a közelgő ultimo daczára sem ölt nagyobb mérvet, általában azt hiszik, hogy most már az Osztrák-Magyar Bank vezetősége sem halogtat sokáig a rátaleszállítást.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1899. jan. hó 30-ik napján tartott vásárbán eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 14.20—13.60. Kétszeres buza 11.—10.60. Rozs 10.80—10.30. Arpa 10.40—10.—. Zab 10.——9.40. Tengeri: 9.60.—9.20. Borsó 30.—. Lencse 34.—. Bab 13.—. Köleskása 24.—. Burgonya 5.—. 100 kiló lánghisz 26.—. zsemlyelisz 24.—. fehérkenyér liszt 22.50, barnakenyér liszt 20.—. széna fuvarral 4.40, szalma 1.—. Szalonna 96.—, 6 kiló zsup-szalma —12, 150 dkg alom-szalma —08. 1 köbm. bükkfa 6.50, tölgyfa 6.—, cserfa 6.70, 100 kiló marhahús 96.—, üntött gyertya 92.—. Lámpaolaj —.88. 1 liter ó-bor 1.—. Uj-bor —.80. Pálinka —.64. Szilva-pálinka 1.70. Szesz 1.90. 1 mm. kőszó 21.40, nyers fagyú 46.—. olvaszt. fagyú 64.—, szappan 48.—, mosott birka gyapju —.—, magyar gyapju —.—. Egy hektoliter ó-bor 66.—, új bor 46.—, mész 2.40, kemény faszén 3.40, puha faszén 3.—, kendermag 20.—. köles —.—, repce —.—, dió 40.—, mogyoró —.—, aszalt szilva 40.—. Egy kilogramm savanyú káposzta —20, szalonna 1.12, sertéshús 96, juh-hús 68, veres hagyma 16, fog-hagyma 50, bors 1.—, paprika 1.40, barnakenyér 20. Egy liter kőolaj 44, mm. bükköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—, 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Forgalmi kimutatás 1899. évi január hó 30-ról. Tiszta buza körülbelül 360 hltr, kétszeres buza 70 hltr, rozs 190 hltr, arpa 70 hltr, zab 110 hltr, tengeri 280 hltr, burgonya 400 hltr. Lásas jószágok: Hizott sertés mintegy 58 drb, félhizott 96, sovány 110, süldő 190, malac: 340, hizott marha 11, jármás ökör 240 fejős tehén 160, borju 138, bivaly 3, juh és kecske 30, ló 379.

Marha ártáblázat 1899. január 30-ról. Egy pár első rendű jármás ökör 590—650, egy pár másodrendű jármás ökör 470—550, egy pár harmadrendű jármás ökör 250—450, 1 drb fejős tehén 90—230, 1 drb vágó ökör 250 kgr. 146—190, 1 drb vágó tehén 150 kgr. 110—150.

1 drb. veres borju 21—34, 1 drb. fél éves borju 32—42, 1 drb egy éves borju 44—62, két éves borju 62—126. 1 drb hizott sertés 76—118, 1 pár fél éves 28—32, 1 pár egy éves sertés 44—62, 1 pár két éves sertés 68—106. 1 drb igás ló 100—170, 1 pár ökörbőr 34—44, 1 pár tehénbőr 24—32. 1 pár bojubőr 10—16, 1 pár lóbor 10—20.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, január 31.

Buza októberre	—	—	—	—	7.92
Buza áprilisra	—	—	—	—	7.78
Uj tengeri	—	—	—	—	4.99
Rozs okt.	—	—	—	—	6.46
Zab okt.	—	—	—	—	5.08
Káposzta, repce, aug.	—	—	—	—	—

Értéktőzsde.

Budapest, január 31.

Az irányzat csendes.	—	—	—	—	—
Osztrák hitel	—	—	—	—	876.30
Magyar hitel	—	—	—	—	877.25
Allamvasut	—	—	—	—	828.—

Rimamurányi	—	—	—	—	880.—
Magyar jelzalog	—	—	—	—	280.25
Salgótarjáni	—	—	—	—	—
Wagon-kölcsön	—	—	—	—	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. január 31-én.

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	—	98.50
Magyar koronajárdék	—	—	—	—	94.75
Magyar vasuti kölcsön aranyban $4\frac{1}{2}$ %	—	—	—	—	100.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben $2\frac{1}{2}$ %	—	—	—	—	99.75
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	—	—	—	—	99.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	—	—	—	—	98.75
Italmérsi jog megváltási kötvény	—	—	—	—	99.50
Horváth-szlavón földtehermentesítési kötvény	—	—	—	—	95.—
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	—	—	—	—	162.50
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	—	—	—	—	141.50
Osztrák járdék papirban	—	—	—	—	99.50
Osztrák járdék ezüstben	—	—	—	—	99.80
Osztrák járdék aranyban	—	—	—	—	98.75
Osztrák korona járdék	—	—	—	—	98.50
Osztrák államsorsjegyek	—	—	—	—	139.25
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	—	—	18.40
Magyar hitelbankrészvény	—	—	—	—	753.—
Osztrák hitelintézet részvény	—	—	—	—	753.—
Párisi vista	—	—	—	—	96.70
20 frankos arany (Napoleond'or)	—	—	—	—	19.20
Németbirodalmi márka	—	—	—	—	118.05
London vista	—	—	—	—	242.10
20 márkás arany	—	—	—	—	23.60

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Sziládky és Társa

férfi-szabó cég

üzlethelyiségét

folyó év február 1-étől

a Bazár-épületbe,

a volt Fehér Izrael-féle helyiségbe helyezi át.

1 főnyeremény 100.000 kor. értéktárgy,

2 főnyeremény egyenkint 20.000 korona értéktárgy stb.,

20% levonással készpénzben nyerhető

a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára rendezett

Nagy Jótékonysági Sorsjáték

egyetlen sorsjeggyével.

Minden sorsjegy még három huzáson utánfizetés nélkül játszik, daczára annak egy sorsjegy ára

csak egy korona.

IV-dik huzás visszavonhatlanul

már 1900. február hó 3-án.

Sorsjegyeket ajánl a

Nagy Jótékonysági Sorsjáték

kezelősége, a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára

Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 1.,

továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalok és a magy. kir. államvasutak személypénztárai és minden dohánytőzsde.